

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do językoznawstwa, PG_00166395						
Kierunek studiów	Filologia germańska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Anna Socka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Anna Socka				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie z podstawową wiedzą o języku ogólnie, w szczególności zaś o języku niemieckim, umożliwiającą refleksję nad strukturą języka i jego funkcjonowaniu w różnych zakresach komunikacji. W tym celu konieczne jest zapoznanie z subdyscyplinami językoznawczymi, otwierającymi różne spojrzenie na język i zróżnicowane podejścia metodologiczne.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FGL3_W14] Rozumie kompleksowość natury języka, jego złożoność, sposoby jego funkcjonowania w różnych zakresach komunikacji oraz zmienność historyczną znaczeń w języku niemieckim.	zdaje sobie sprawę ze złożoności formalnej języka oraz różnorodności sposobów jego funkcjonowania w różnych zakresach komunikacji, a także ze zmienności historycznej języków	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_U10] Ma umiejętność merytorycznego uzasadniania formułowanych tez, potrafi krytycznie wykorzystać poglądy innych autorów, formułować wnioski oraz komunikować je zróżnicowanym kręgom adresatów.	wykorzystuje poznane podejścia i metody językoznawcze do rozwiązywania konkretnych przypadków szczegółowych, formułuje rozwiązania i argumenty na ich rzecz	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_U11] Potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny w języku niemieckim, wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne.	potrafi używać w sposób precyzyjny i spójny języka specjalistycznego podstawowych dyscyplin językoznawstwa	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_W01] Zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii oraz rozumie jej znaczenie wśród nauk humanistycznych i w procesie kształtowania kultury.	zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną językoznawstwa germańskiego oraz rozumie jego pozycję wśród nauk humanistycznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_W06] Ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą niemiecką terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa.	ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą wybrane teorie i metodologie dyscyplin językoznawczych (semantyka, pragmatyka, fonologia, morfologia, składnia, dyscypliny stosowane)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_W10] Zna i rozumie główne kierunki językoznawstwa.	zna i rozumie podział językoznawstwa na dyscypliny ze względu na przedmiot, aspekt i metody badawcze a także zna i rozumie główne kierunki językoznawstwa	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_W03] Zna i rozumie terminologię językoznawczą w języku niemieckim.	zna i rozumie podstawową terminologię językoznawczą w języku niemieckim	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_K01] Ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści.	ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językoznawstwa, podchodzi krytycznie do treści dotyczących języków, w tym języka niemieckiego, publikowanych np. w mediach	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_K02] Jest gotów do nawiązywania kontaktów i zwrócenia się o pomoc, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta.	jest w stanie ocenić, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta z określonej dziedziny językoznawczej i zwrócić się o pomoc lub dotrzeć do odpowiedniej literatury przedmiotu.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	1. Językoznawstwo jako nauka. Język jako zjawisko przyrodnicze, społeczne, kulturowe. Czy istnieją języki zwierząt? 2. Przegląd subdyscyplin językoznawczych i zakresów ich zainteresowań (fonologia, morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka, tekstologia). Językoznawstwo stosowane (psycholingwistyka, neurolingwistyka, socjolingwistyka, komputerowe przetwarzanie języka). 3. Językoznawstwo a semiotyka. Pojęcie znaku i rodzaje znaków. Litera jako znak. De Saussure'a definicja znaku językowego. Język jako system znaków. Podejście synchroniczne i diachroniczne. 4. Semantyka: co to jest znaczenie? Znaczenie intensjonalne i ekstensjonalne, denotacja i konotacja, relacje semantyczne, pole semantyczne, teoria prototypów. 5. Pragmatyka, czyli język w działaniu. Teoria aktów mowy, wyrażenia performatywne, akty bezpośrednie i pośrednie. Nieporozumienie jako nieudany akt mowy. Implikatury konwersacyjne. 6. Fonetyka vs. fonologia. Co to jest fonem? Fonem vs. głoska vs. litera (alfabet łaciński vs. alfabet fonetyczny IPA). Opozycja fonologiczna, cechy dystynktywne, alofon. 7. Morfologia: Co to jest morfem? Morfem jako znak w sensie de Saussure'a, rodzaje morfemów, morfemy fleksyjne i słowotwórcze. 8. Składnia: Z czego składają się zdania? Składniki bezpośrednie. Rodzaje fraz. Główne podejścia do analizy zdania niemieckiego (Stellungsfeldermodell, teoria walencji, gramatyka generatywna). 9. Lingwistyka tekstu: Co to jest tekst? Spójność tekstu (anafora, katafora, konektory, deiksa). Taksonomia tekstów. 10. Socjolingwistyka, czyli język a społeczeństwo. Warianty języka zależne od płci, grupy społecznej, geografii (socjolingwistyka a dialektologia). 11. Skąd językoznawca bierze teksty, które bada? Językoznawstwo korpusowe, przykładowe korpusy, ilościowe i jakościowe metody analizy danych korpusowych. 12. Warsztat językoznawcy: słowniki, leksykony, zasoby cyfrowe. Język przedmiotowy a metajęzyk. Niemiecki układ klawiatury. <i>Zasadniczo wszystkie treści wykładu podawane są zarówno w języku niemieckim jak i w polskim.</i>											
Wymagania wstępne i dodatkowe												
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>test pisemny</td><td>51.0%</td><td>90.0%</td></tr><tr><td>ww. test pisemny lub trafne wypowiedzi w trakcie wykładu konwersatoryjnego</td><td>51.0%</td><td>10.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	test pisemny	51.0%	90.0%	ww. test pisemny lub trafne wypowiedzi w trakcie wykładu konwersatoryjnego	51.0%	10.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej										
test pisemny	51.0%	90.0%										
ww. test pisemny lub trafne wypowiedzi w trakcie wykładu konwersatoryjnego	51.0%	10.0%										
Zalecana lista lektur	<table><tr><td>Podstawowa lista lektur</td><td colspan="2">Busch, Albert / Stenschke, Oliver, 2007. Germanistische Linguistik. Tübingen: Gunter Narr. Grzegorzczkova, Renata 2007/2021: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Morciniec, Norbert 2020: Wprowadzenie do językoznawstwa germańskiego. Wrocław: Atut. Propädeutische Grammatik (ids-mannheim.de). Vater, Heinz 2015. prowadzenie do lingwistyki. Wrocław: Atut.</td></tr><tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td colspan="2"> - Gross, Harro 1998: Einführung in die germanistische Linguistik. München: iudicium. - Kupiec, Marc / Schmidt, Thomas 2018: Korpuslinguistik. Berlin: de Gruyter. - Linke Angelika/Nussbaumer Markus/Portmann Paul, 2004: Studienbuch Linguistik. Tübingen: Niemeyer. - Lyons John, 1975: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: PWN. - de Saussure, Ferdinand 2002: <i>Kurs językoznawstwa ogólnego</i>. Warszawa: PWN. - Vater, Heinz, 2002: Einführung in die Sprachwissenschaft. München: Fink. </td></tr></table>	Podstawowa lista lektur	Busch, Albert / Stenschke, Oliver, 2007. Germanistische Linguistik. Tübingen: Gunter Narr. Grzegorzczkova, Renata 2007/2021: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Morciniec, Norbert 2020: Wprowadzenie do językoznawstwa germańskiego. Wrocław: Atut. Propädeutische Grammatik (ids-mannheim.de). Vater, Heinz 2015. prowadzenie do lingwistyki. Wrocław: Atut.		Uzupełniająca lista lektur	- Gross, Harro 1998: Einführung in die germanistische Linguistik. München: iudicium. - Kupiec, Marc / Schmidt, Thomas 2018: Korpuslinguistik. Berlin: de Gruyter. - Linke Angelika/Nussbaumer Markus/Portmann Paul, 2004: Studienbuch Linguistik. Tübingen: Niemeyer. - Lyons John, 1975: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: PWN. - de Saussure, Ferdinand 2002: <i>Kurs językoznawstwa ogólnego</i>. Warszawa: PWN. - Vater, Heinz, 2002: Einführung in die Sprachwissenschaft. München: Fink.						
Podstawowa lista lektur	Busch, Albert / Stenschke, Oliver, 2007. Germanistische Linguistik. Tübingen: Gunter Narr. Grzegorzczkova, Renata 2007/2021: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Morciniec, Norbert 2020: Wprowadzenie do językoznawstwa germańskiego. Wrocław: Atut. Propädeutische Grammatik (ids-mannheim.de). Vater, Heinz 2015. prowadzenie do lingwistyki. Wrocław: Atut.											
Uzupełniająca lista lektur	- Gross, Harro 1998: Einführung in die germanistische Linguistik. München: iudicium. - Kupiec, Marc / Schmidt, Thomas 2018: Korpuslinguistik. Berlin: de Gruyter. - Linke Angelika/Nussbaumer Markus/Portmann Paul, 2004: Studienbuch Linguistik. Tübingen: Niemeyer. - Lyons John, 1975: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: PWN. - de Saussure, Ferdinand 2002: <i>Kurs językoznawstwa ogólnego</i>. Warszawa: PWN. - Vater, Heinz, 2002: Einführung in die Sprachwissenschaft. München: Fink.											

	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Czym różni się nauka od nienaukowego poznania świata? 2. Czy istnieją języki zwierząt? Stanowisko Noama Chomskiego. 3. Działy językoznawstwa (centralne i interdyscyplinarne / stosowane) 4. Langage, langue, parole wg F. de Saussurea 5. Definicja znaku. Rodzaje znaków wg Peircea (charakterystyka, przykłady)	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.